

REFERAT Udsatterådet d. 28-05-2025

Mødedato Onsdag d. 28. maj 2025 kl. 12:00

Mødested Mødelokale 20, Regionshuset Aarhus, OPA15

Indholdsfortegnelse

Velkomst og program for mødet.....	3
Drøftelse af anbefalinger til mærkesagen "systemet kan ikke sige nej"	4
Drøftelse af anbefalinger til mærkesagen "traumebevidst tilgang"	6
Drøftelse af anbefalinger om inddragelse af civilsamfundet i de nye sundhedsregioner.....	7
Drøftelse af anbefalinger om reglerne for transport til og fra behandling for hjemløse m.fl.....	9
Godkendelse af referat fra sidste møde.....	10
Opsamling og afrunding på mødet.....	11

Punkt 1: Velkomst og program for mødet

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Else Søjmark, formand for Udsatterådet, byder velkommen til mødet og præsenterer programmet for mødet.

Program for mødet

Mødet vil fokusere på at formulere Udsatterådets anbefalinger til regionsrådet på de to mærkesager mm.

I forlængelse af mødet vil de endelige anbefalinger blive samlet i et fælles dokument og sendt i høring i Udsatterådet, inden det sendes til regionsrådet.

Der er følgende program for mødet:

Kl. 12.00-12.05 Velkomst

Kl. 12.05-13.45 Drøftelse af anbefalinger til mærkesagen ”systemet kan ikke sige nej”

Kl. 13.45-14.00 Pause/buffer

Kl. 14.00-14.30 Drøftelse af anbefalinger til mærkesag om ”traumebevidst tilgang”

Kl. 14.30-15.15 Drøftelse af anbefalinger om inddragelse af civilsamfundet i de nye sundhedsregioner

Kl. 15.15-15.45 Drøftelse af anbefalinger om reglerne for transport til og fra behandling for hjemløse m.fl.

Kl. 15.45-15.50 Godkendelse af referat fra sidste møde

Kl. 15.50-16.00 Opsamling og afrunding på mødet

Beslutning

Else Søjmark, formand for Udsatterådet, bød velkommen til mødet og gennemgik kort programmet for mødet.

Punkt 2: Drøftelse af anbefalinger til mærkesagen "systemet kan ikke sige nej"

1-01-81-11-23

Resume

Udsatterrådet har aftalt at arbejde med mærkesagen "systemet kan ikke sige nej". Der skal på mødet formuleres de endelige anbefalinger fra Udsatterrådet til regionsrådet til mærkesagen.

Indstilling

Det indstilles,

at Udsatterrådet drøfter anbefalinger til regionsrådet om mærkesagen "systemet kan ikke sige nej".

Sagsfremstilling

Udsatterrådet besluttede på sit møde den 9. december 2024 at arbejde med en mærkesag om, at "systemet kan ikke sige nej".

Det er Udsatterrådets mål med mærkesagen at bidrage til en tilgang om, at sundhedsvæsenet skal påtage sig et større ansvar for de udsatte borgere/borgere i sårbare positioner, så de sikres den relevante behandling. Eksempelvis gennem fokus på dette mål i ledelserne på alle niveauer, styrkelse af sundhedskompetencer mm.

Udsatterrådet har drøftet mærkesagen på møderne den 20. februar og 25. april 2025. På mødet den 25. april godkendte Udsatterrådet den vedlagte skitse for præsentationen af anbefalingerne.

Der er på mødet en drøftelse af de endelige anbefalinger fra Udsatterrådet til regionsrådet om mærkesagen om systemet kan ikke sige nej. Det er aftalt, at der arbejdes med anbefalinger inden for følgende temaer/kategorier:

1. Helt overordnet. Hvad er det for et sundhedsvæsen/samfund, vi ønsker i relation til sårbare borgere.
2. Udfordringerne for de borgere, der ikke selv kan benytte sig af sundhedsvæsenet af forskellige årsager. Det kan omhandle hjælp til at komme på hospitalet, muligheder for udgående funktioner mv.
3. Det første (og de efterfølgende) møde med "systemet". Kultur, men også praktik. Her typisk Præhospitalet, akutmodtagelsen, hospitalet og psykiatrien generelt.
4. Manglende tilbud til borgere i sårbare positioner før og efter udskrivelse - behov for pleje og opfølgning. Medicin med hjem mm. Problemer med transport.
5. Tilbud til sårbare borgere, fx traumefokuseret behandling.
6. De praktiserende lægers rolle i forhold til borgere i sårbare positioner.
7. Anerkendelse og involvering af pårørende, støttepersoner, ledsagere mv. – og deres viden og ressourcer. Er måske en del af arbejdet med kultur?
8. Eventuelt en særlig kategori med nogle konkrete udfordringer, der relativt nemt kan afhjælpes (de "lavthængende frugter").
9. Civilsamfundets rolle. Hvordan kan civilsamfundet, foreningerne m.fl. inddrages i arbejdet med regionens mål om mere lighed i sundhed. Hvordan kan regionen støtte op om civilsamfundets arbejde.

En opsamling af forslag til de endelige anbefalinger inklusive relevante borgerhistorier vil efter mødet i Udsatterrådet blive sendt til høring i Udsatterrådet. Herefter afleveres anbefalingerne til Region Midtjylland inden sommerferien 2025.

Inspirationsmateriale til drøftelsen

Der er vedlagt følgende inspirationsmateriale til drøftelsen af anbefalinger om mærkesagen om, at "systemet kan ikke sige nej":

- Skitse for præsentationen af anbefalingerne
- Opsamling på Udsatterrådets drøftelser i relation til anbefalinger på tidligere møder
- Opsamling på borgerhistorier
- Opsamling på foreningernes oplæg på mødet den 30. august 2024
- Inspirationsmateriale om Klinik for Socialt Udsatte i Region Sjælland.

Inspirationsmaterialet kan også anvendes i forhold til de øvrige emner, der skal drøftes på mødet.

Beslutning

Punkt 2-5 på dagsordenen blev behandlet samlet.

Udsatterådet drøftede anbefalinger til regionsrådet fra Udsatterådet i to grupper, hvorefter der var en fælles opsamling i plenum. Der er vedlagt en opsamling på udvalgets anbefalinger.

Bilag

Skitse til anbefalinger til Systemet kan ikke sige nej

Opsamling fra tidligere møder i Udsatterådet

Borgerhistorier - systemet kan ikke sige nej

Opsamling på foreningernes oplæg

Projektbeskrivelse flexklinik Holbæk

Punkt 3: Drøftelse af anbefalinger til mærkesagen "traumebevidst tilgang"

1-01-81-11-23

Resume

Udsatterrådet har aftalt at arbejde med mærkesagen "traumebevidst tilgang". Der skal på mødet formuleres de endelige anbefalinger fra Udsatterrådet til regionsrådet til mærkesagen.

Indstilling

Det indstilles,

at Udsatterrådet drøfter anbefalinger til regionsrådet om mærkesagen "traumebevidst tilgang".

Sagsfremstilling

Udsatterrådet besluttede på sit møde den 9. december 2024 at arbejde med en mærkesag om styrkelse af den traumebevidste og traumefokuserede tilgang i sundhedsvæsenet i Region Midtjylland.

På sidste møde i Udsatterrådet den 25. april 2025 var der en første drøftelse af mærkesagen om traumebevidst tilgang.

Der er på mødet en drøftelse af de endelige anbefalinger fra Udsatterrådet til regionsrådet om mærkesagen om traumebevidst tilgang.

Opsummering af drøftelse på sidste møde

Til orientering tilkendegav Udsatterrådet følgende i drøftelse af mærkesagen på mødet den 25. april 2025 (uddrag fra referatet):

"Fra Udsatterrådet blev det tilkendegivet, at den traumebevidste tilgang er meget vigtig, herunder at man som sundhedspersonale møder borgerne med det udgangspunkt og i den forståelsesramme.

Udsatterrådet tilkendegav samtidig, at det er meget positivt, at der er lagt op til en bedre og mere systematisk screening og behandling i forhold til traumer. Og at traume-opsporingen går hånd-i-hånd med traumebevidst tilgang.

Der var en drøftelse af, at en mere traumebevidst tilgang kræver en kulturændring, og derfor vil tage tid at implementere.

Afslutningsvist blev det tilkendegivet fra Udsatterrådet, at man også gerne ser en mere traumebevidste tilgang også i somatikken."

Beslutning

Se punkt 2.

Punkt 4: Drøftelse af anbefalinger om inddragelse af civilsamfundet i de nye sundhedsregioner

1-01-81-11-23

Resume

Udsatterrådet har løbende drøftet, hvordan Region Midtjylland kan inddrage og samskabe med foreningerne og civilsamfundet i forhold til arbejdet med at skabe større lighed i sundhed.

På mødet drøftes anbefalinger fra Udsatterrådet til regionsrådet om inddragelse og samskabelse med foreningerne og civilsamfundet i den nye sundhedsregionen og i de nye sundhedsråd.

Indstilling

Det indstilles,

at Udsatterrådet drøfter anbefalinger til regionsrådet om inddragelse og samskabelse med foreningerne og civilsamfundet i den nye sundhedsregion og i sundhedsrådene.

Sagsfremstilling

Udsatterrådet har på tidligere møder tilkendegivet, at det er vigtigt, at der i de nye sundhedsregioner er en systematisk inddragelse af den viden og de perspektiver, der er i foreningerne/civilsamfundet om særlige målgrupper m.fl.

Med sundhedsreformen sker der en række væsentlige ændringer i den politiske organisering i regionerne med etablering af sundhedsråd, der dækker et geografisk område. Til gengæld nedlægges de eksisterende opgavebaserede stående udvalg (fx hospitalsudvalget, psykiatri- og socialudvalget mv.).

Region Midtjylland skal i den forbindelse have afklaret, hvordan borgere, patienter, pårørende, foreninger m.fl. fremadrettet skal inddrages og høres i de nye sundhedsregioner, herunder i forbindelse med sundhedsrådenes arbejde. Dette arbejde pågår p.t., men det vil formentlig være det nye regionsråd, der skal tage endelig stilling til, hvordan inddragelsen og samskabelsen med eksempelvis foreningerne i civilsamfundet skal organiseres fremadrettet på politisk niveau i Region Midtjylland.

På sidste møde i Udsatterrådet den 25. april 2025 var der en første drøftelse af erfaringer med og forslag til, hvordan foreningerne i civilsamfundet fremadrettet bedst muligt kan sikres inddragelse og samskabelse i forhold til arbejdet i den nye sundhedsregion, herunder i de fem sundhedsråd.

Der er på mødet en drøftelse af de endelige anbefalinger fra Udsatterrådet til regionsrådet om inddragelse og samskabelse i den nye sundhedsregion og de nye sundhedsråd.

Opsummering af drøftelse på sidste møde

Til orientering tilkendegav Udsatterrådet følgende i drøftelse af emnet på mødet den 25. april 2025 (uddrag fra referatet):

"Udsatterrådet tilkendegav, at civilsamfundet/foreningerne bør tænkes ind i den politiske og administrative struktur fra starten af den nye sundhedsregion. Inddragelsen skal være systematisk og forpligtende fra regionens side.

Det blev i den forbindelse efterspurgt, at de nye sundhedsråd aktivt rækker ud til civilsamfundet/foreningerne. Tilsvarende var der fra foreningerne i Udsatterrådet en holdning om, at de også selv skal være aktivt opsøgende i forhold til at søge indflydelse.

Der var en drøftelse af, hvordan civilsamfundet/foreningerne bedst kan varetage opgaven med at tale for "deres" borgere i den nye politiske organisering med fem sundhedsråd. På den ene side er det vigtigt, at der er en lokal forankring, så civilsamfundets input kan ske med afsæt i de lokale forhold. På den anden side vil deltagelse i fem til seks råd kræve mange ressourcer for foreningerne. For nogle foreninger vil det kunne være for ressourcekrævende.

Der var således et ønske i Udsatterrådet om en model med både en fælles og lokale organiseringer af inddragelsen af civilsamfundet/foreningerne i arbejdet i den nye sundhedsregion.

Der var i drøftelsen et konkret forslag om, at regionen afsætter ressourcer til at gennemføre løbende fokusgruppeinterviews om relevante emner, hvor man møder og hører de borgere, det handler om, der hvor borgerne er.

Der var afslutningsvist en drøftelse af, hvorvidt Region Midtjylland bør ansætte civilsamfundscoordinatorer. Der var forskellige holdninger til dette, hvor nogle foreninger gerne ser civilsamfundscoordinatorer, der kan være med til at styrke samarbejdet, mens andre foreninger hellere ser, at man undgår et mellemlid og i stedet bruger ressourcer på at understøtte foreningerne direkte."

Beslutning

Se punkt 2.

Punkt 5: Drøftelse af anbefalinger om reglerne for transport til og fra behandling for hjemløse m.fl.

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Region Midtjyllands Udsatteråd har på sit møde den 25. april 2025 drøftet en række udfordringer i relation til befordring til og fra regionens hospitaler og andre sundhedstilbud for hjemløse og andre sårbare borgere. Eksempelvis borgere, der midlertidigt har ophold på et omsorgscenter eller lignende.

Udsatterådet har i forlængelse af mødet den 25. april 2025 sendt en udtalelse til regionsrådet om problemet. Udtalelsen er vedlagt.

Udsatterådet har desuden aftalt, at rådet vil formulere nogle anbefalinger til regionsrådet om problemstillingen med befordring af hjemløse m.fl.

Udsatterådet har på mødet en drøftelse af hvilke anbefalinger, Udsatterådet vil sende til regionsrådet i relation til de udfordringer, der er omkring befordring til hospitaler og andre sundhedstilbud for hjemløse og andre sårbare borgere.

Der er afsat 30 minutter til punktet.

Beslutning

Se punkt 2.

Bilag

Udtalelse om befodringsreglerne i relation til sårbare borgere

Punkt 6: Godkendelse af referat fra sidste møde

1-01-81-11-23

Resume

Godkendelse af referat fra mødet den 25. april 2025 i Region Midtjyllands Udsatteråd.

Indstilling

Det indstilles,

at referatet godkendes.

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra mødet den 25. april 2025 i Udsatterådet.

Referatet er vedlagt.

Beslutning

Referatet blev godkendt.

Bilag

Referat fra mødet den 25. april 2025

Punkt 7: Opsamling og afrunding på mødet

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Der samles op på beslutninger og aftaler fra mødet.

I forlængelse af mødet vil de endelige anbefalinger blive samlet i et fælles dokument og sendt i høring i Udsatterådet, inden det sendes til regionsrådet.

Beslutning

Det blev aftalt, at Udsatterådets drøftelse af anbefalinger til regionsrådet sammenskrives og sendes til medlemmerne af Udsatterådet til kommentering.